

**Αλεξάνδρα Μαυρίδου - Κωνσταντίνα Ηλιοπούλου, Πειραματικό
σχολείο πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**

Εναλλακτική διδακτική και αξιολόγηση της Νεοελληνικής Γραμματείας
στο Πιλοτικό Γυμνάσιο

Η ανακοίνωση παρουσιάζει το θεωρητικό πλαίσιο εφαρμογής, καθώς και το παράδειγμα αξιοποίησης της βιωματικής και διαθεματικής προσέγγισης, των ΤΠΕ και της Δημιουργικής Γραφής, ως πολυεργαλείων διδακτικής και εναλλακτικής αξιολόγησης της Νεοελληνικής Γραμματείας (Νεοελληνική Γλώσσα και Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας). Αναπτύσσονται σχέδιο μαθήματος και διδακτικές πρακτικές/ παρεμβάσεις με απότοκα την παραγωγή συνεχούς γραπτού λόγου, πολυτροπικών κειμένων και βιωματικών δράσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής Πιλοτικών Προγραμμάτων Σπουδών στο Γυμνάσιο στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Μαρία Μητσιάκη, 1^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

Ενημερώνομαι, ευαισθητοποιούμαι, ενεργώ, επειδή θέλω να είμαι
«πολίτης του κόσμου»: Διδακτικό σενάριο για τη ΝΕ Γλώσσα Γ'
Γυμνασίου

Η εισήγηση αποσκοπεί στην παρουσίαση ενός διδακτικού σεναρίου με θέμα τη φτώχεια στον κόσμο και την ευαισθητοποίηση των πολιτών μέσω εθελοντικών δράσεων. Το προτεινόμενο σενάριο εντάσσεται στη φιλοσοφία των νέων ΠΣ για τη ΝΕ Γλώσσα, καθώς στοχεύει στην ανάπτυξη των τεσσάρων μακροδεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου) και παράλληλα δίνει έμφαση στην ανάπτυξη του ακαδημαϊκού λόγου. Αξιοποιεί το θεωρητικό πλαίσιο του κριτικού γραμματισμού, επιδιώκοντας την καλλιέργεια όχι μόνο γλωσσικών αλλά και κοινωνικών δεξιοτήτων. Επικεντρώνεται στη δραστηριοκεντρική και μαθητοκεντρική γλωσσική διδασκαλία που βασίζεται σε πολλά διαφορετικά κειμενικά είδη και τύπους κειμένων και σε στρατηγικές εκμάθησης. Τέλος το σενάριο έχει εφαρμοστεί στην τάξη και έχει προκύψει η κατάλληλη ανατροφοδότηση.

**Κωνσταντίνα Ηλιοπούλου, Πειραματικό σχολείο πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης**

Προφορικός λόγος: «Επιτέλους με θυμηθήκατε !»

Επί πολλά έτη η διδακτική της γλώσσας εστίαζε στη διδασκαλία του γλωσσικού συστήματος και καθόλου σχεδόν στην κοινωνική και επικοινωνιακή διάσταση. Ωστόσο, μολονότι τα τελευταία πενήντα χρόνια κυριάρχησε η επικοινωνιακή διάσταση, απουσίαζε η διάσταση της κριτικής διερεύνησης των διαφόρων γλωσσικών μορφωμάτων ως φορέων στάσεων, αξιών και ιδεολογίας. Εκκινούμενο από αυτές τις βασικές αδυναμίες το νέο Π.Σ. για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων (2011) στηρίζεται στις αρχές του κριτικού γραμματισμού, σύμφωνα με τον οποίο η γλώσσα, προσεγγίζεται μαθησιακά ως ένα πολυεπίπεδο αποτέλεσμα κοινωνικοιδεολογικών και τεχνολογικών διεργασιών. Συνακόλουθα, η κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου για πρώτη φορά εξετάζεται και αξιοποιείται ως ιδιαίτερη γλωσσική δεξιότητα. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω η παρούσα ανακοίνωση αναδεικνύει στοχευμένες πρακτικές διδασκαλίας και αξιολόγησης του προφορικού λόγου, όπως αυτές υλοποιούνται στο ΠΣΠΘ.

**Εύα Ζαρκογιάννη – Κοσμάς Τουλούμης, Πειραματικό Γυμνάσιο
Πανεπιστημίου Μακεδονίας**

Γλώσσα και Ιστορία: η ανάδειξη της οπτικής γωνίας

Η οπτική γωνία συμβάλλει σημαντικά στην ερμηνεία και τη νοηματοδότηση του κόσμου. Η ανάδειξή της στη διδακτική διαδικασία, με διαθεματική λογική, στα μαθήματα της Γλώσσας και της Ιστορίας προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες κατανόησης, αλλά και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου από τους/τις μαθητές/τριες. Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει ένα ανάλογο παράδειγμα.

Μαρία Κούντη, Πειραματικό σχολείο πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Το έπος συναντά τη ζωγραφική στη συνομιλία των τεχνών»

Με δεδομένη την ανάγκη μετάβασης από την παραδοσιακή θεώρηση του έπους σε μία νέα διδακτική πρακτική επιχειρείται μια διδακτική πρόταση που πρωτίστως αποσκοπεί στην ολιστική προσέγγιση του έπους. Με έμφαση στη συναισθηματική

νοημοσύνη και στη βιωματική πρόσληψη της γνώσης οι μαθητές καλούνται να εξετάσουν το έπος ως όλον, να δημιουργήσουν ένα πολυτροπικό κείμενο, να εμπλακούν ενεργά στη συνομιλία των τεχνών. Με τον υπομνηματισμό έργων ζωγραφικής βιώνουν μέσω της αισθητικής ενσυναίσθησης διαφορετικά το γνωστικό αντικείμενο το οποίο εν τέλει καθίσταται περισσότερο ελκυστικό και η εργασία τους γίνεται περισσότερο δημιουργική.

Γιώργος Καλλίνης, Πειραματικό σχολείο πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Αρχαία ελληνική γλώσσα: αφορμή για σκέψη και δημιουργία»

Τα νέα προγράμματα σπουδών αποτέλεσαν πρόκληση από τις λίγες στο νεοελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Πρόκληση για να διαμορφώσει ο εκπαιδευτικός το διδακτικό του υλικό ανάλογα με τους διδακτικούς του στόχους, να καθοδηγήσει τους μαθητές του προς τη βιωματική γνώση, να ξεφύγει από την πληθώρα της διδακτέας ύλης. Με αφορμή τα ήδη υπάρχοντα κείμενα του διδακτικού εγχειριδίου της β' γυμνασίου επέλεξα συμπληρωματικά που ενίσχυαν τον σχετικό προβληματισμό. Με τη χρήση αποσπασμάτων από κινηματογραφικές ταινίες επιχείρησα να δείξω ότι ο προβληματισμός αυτός παραμένει επίκαιρος. Με τη σύνθεση μιας κωμικογραφικής ιστορίας από τις ομάδες ο προβληματισμός αυτός διοχετεύτηκε δημιουργικά.

Μαρία Κελεπούρη, Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Το σχολείο του χθες, το σχολείο του σήμερα ... το σχολείο του αύριο;
Ένα διδακτικό project για το μάθημα της λογοτεχνίας»

Η παρουσίαση θα αφορά μία διδακτική πρόταση για το μάθημα της λογοτεχνίας, η οποία έχει σχεδιαστεί με βάση τις αρχές του νέου προγράμματος σπουδών. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιαστεί επιγραμματικά η διδακτική πορεία και οι προτεινόμενες δραστηριότητες ενός διδακτικού project διάρκειας 24 ωρών, το οποίο εντάσσεται στη θεματική ενότητα Σχολική ζωή, όπως προβλέπεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών για την Α' Γυμνασίου.

Ελένη Μούζουρα, Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Μακεδονίας

«Προαγωγή της φιλιαναγνωσίας μέσα από το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών:
ένα παράδειγμα από την Α΄ Γυμνασίου

Παρουσιάζεται ένα παράδειγμα προαγωγής της φιλιαναγνωσίας, μέσα από το μάθημα της Λογοτεχνίας, όπως διδάσκεται σύμφωνα με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών στην Α΄ Γυμνασίου. Αξιοποιούνται μέθοδοι και εργαλεία όπως η ομαδοσυνερατική εργασία και η βιωματική προσέγγιση, όπως προωθείται με συστηματικό τρόπο μέσα από το Ν.Π.Σ. Για την υλοποίηση της παραπάνω στοχοθεσίας, αξιοποιήθηκαν φύλλα εργασία και δράσεις μέσα στην τάξη, αλλά και στη Δημοτική βιβλιοθήκη Νεάπολης, του Δήμου Νεάπολης – Συκέων, καθώς και στο Μουσείο Προσφυγικού Ελληνισμού, με το οποίο συσχεγάζεται η βιβλιοθήκη.

Ουρανία Καλογερίδου, 1^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

Διαθεματικότητα, βιωματική δράση και σχολική εκδρομή

Διαθεματική διδακτική πρόταση που σε πρώτο επίπεδο εστιάζει στην παρουσίαση και μελέτη θεμάτων τα οποία εντάσσονται στους διδακτικούς στόχους διαφορετικών φιλολογικών και μη διδακτικών αντικειμένων. Σε δεύτερο επίπεδο η κατακτηθείσα γνώση και εμπειρία αποκτά βιωματικό περιεχόμενο καθώς «βαθαίνει» μέσα από την οργάνωση και προετοιμασία, με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και των ίδιων των μαθητών, σχολικής εκδρομής με τα αντίστοιχα 'επεισόδια'.